

2. forduló megoldókulcsa

A videó pontozása - 20 pont

Maximálisan adható pontszám	Pontozási szempont
2 pont	3–5 perc hosszú videó, melyben szerepel mind a 4 csapattag.
3 pont	kreatív ötleteik vannak, leköti az ember figyelmét a videójuk
3 pont	a videó igényes (jól látható, hallható, nem maradt benne baki)
6 pont	több kísérletet is bemutatnak a sütőporral, ezeket összeszedetten kivitelezik
4 pont	a kísérletek tapasztalait helyesen, részletesen magyarázzák
2 pont	adnak elméleti bevezetőt, értik, hogy működik a sütőpor, tudják, mi van benne

2. forduló megoldókulcsa

Keresztrejtvény - 7 pont

1. kénsav
2. ezüst
3. fenolfTalein
4. szőlőcukor
5. csapadék
6. exoterm
7. argon

2. forduló megoldókulcsa

Hiányos szöveg - 14 pont

1. gyümölcscukor/fruktóz

2. szőlőcukor/glükóz

(az 1. és a 2. válasz felcserélhető)

3. víz

4. viszkozitás

5. sűrűség

6. tömeg

7. térfogat

8. higroszkópos

9. kristályosodás

10. állag

11. vitamin

12. ásványi. anyag

13. virágméz

14. akácméz

(a 13. és 14. válaszok felcserélhetők, illetve jó még: repceméz, hársmez, napraforgóméz, stb.)

2. forduló megoldókulcsa

Gondolkodtató kérdések - 12 pont

Minden értelmes, és helyes válasz max pont, ezek csak támpontok, kulcsszavak.

a, gyorsan felforr, fröcsköl (és a kifröccsenő forró olaj lesz a balesetveszélyes), pokróc, homok (valószínűleg nincs homok a konyhában, de pl. rádobok egy nedves konyharuhát), kiviszem - **2**

b, nedves vezeti a hőt - **0,5**

c, kiöblíteni vízzel, megnézni a címkét, esetleg orvos - **1**

d, nem vízzel, porral oltóval, pokróc, zárlat, elektromos szikra - **2**

e, fulladás, szellőztetés; megakadályozáshoz érzékelő felszerelése (máshogy ugye nem veszed észre mert szintelen szagtalan) - **2,5**

f, fém, műanyag, ami vezet, felforrósodik, szkirázik ; vízhez köthető ->vízmolekuláknak a forgatásával melegíti az ételt a mikro -**2**

g, nehézfém ionok, baktériumok, aktív szén; kancsó általában ioncserélő gyantás -> nehézfém ionokat Ca/Mg-ionra cseréli le - **2**

2. forduló megoldókulcsa

Számolás 1 - 9 pont

Egy 70 kg tömegű ember maximális napi beviteli értéke nátrium-nitritből (**1 pont**):

$$70 \text{ kg} * 0,06 \frac{\text{mg}}{\text{kg}} = 4,2 \text{ mg}$$

A vizsgált szalámi nátrium-nitrit tartalma kg-onként (**1 pont**):

$$0,1 \text{ g} * 0,4 = 0,04 \text{ g} = 40 \text{ mg}$$

Így a vizsgált személy napi maximális fogyasztása a szalámiból (**2 pont**):

$$\frac{4,2 \text{ mg}}{40 \text{ mg}} * 1 \text{ kg} = 0,105 \text{ kg} = 10,5 \text{ dkg} = 105 \text{ g}$$

A vizsgált szalámi nátrium-nitrit tartalma, figyelembe véve, hogy kg-onként 40 mg nátrium-nitritet tartalmaz (**1 pont**):

$$\frac{5 \text{ dkg}}{100 \text{ dkg}} * 40 \text{ mg} = 2 \text{ mg} = 0,002 \text{ g}$$

A nátrium-nitrit (NaNO_2) moláris tömege (**1 pont**):

$$(23 + 14 + 2 * 16) \frac{\text{g}}{\text{mol}} = 69 \frac{\text{g}}{\text{mol}}$$

A szalámiban lévő nátrium-nitrit anyagmennyisége (**1 pont**):

$$\frac{0,002 \text{ g}}{69 \frac{\text{g}}{\text{mol}}} = 2,90 * 10^{-5} \text{ mol} = 0,0000290 \text{ mol}$$

Mivel 1 mól nátrium-nitrit 1 mól nátriumiont tartalmaz (összegképlet alapján), így a nátriumionok anyagmennyisége ugyanennyi (**1 pont**).

Ez alapján a bevitt nátriumionok darabszáma (**1 pont**):

$$2,90 * 10^{-5} \text{ mol} * 6 * 10^{23} \frac{\text{db}}{\text{mol}} = 1,74 * 10^{19} \text{ db}$$

2. forduló megoldókulcsa

Számolás 2 - 12 pont

Moláris tömegek:

NH_4NO_3 : 80g/mol

$(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$: 132 g/mol **(2p)**

legyen az ammónium-nitrát tömege x

Ebben a nitrogén tömege:

$$\frac{2 \cdot 14x}{80} \text{g} \text{ (2p)}$$

Az ammónium-szulfát tömege:

$$\frac{2 \cdot 14}{132} \cdot 50 \text{g} \text{ (2p)}$$

A tömegszázalékos érték alapján felírható az összefüggés:

$$\frac{\frac{2 \cdot 14x}{80} + \frac{2 \cdot 14}{132} \cdot 50}{50+x} = 0,3 \text{ (4p)}$$

Ha erre az összefüggésre aránypárok alapján jut, akkor arra arányosan kapjon részpontokat

Melyből $x = 87,9\text{g}$ **(2p)**